

สารบัญ

	หน้า
คำนิยม	3
ค่าดำเนินการ	5
บทนำ	9
แนวทางการผลิตอาหารให้ปลอดภัยสำหรับ SMEs: อาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็ง	15
หลักการและกรรมวิธีการผลิตของอาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็ง	16
ชนิดอันตรายที่สำคัญของอาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็งและมาตรการควบคุม	23
การจัดการคุณภาพและความปลอดภัยของอาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็ง	28
วิธีปฏิบัติที่ดีในการผลิตและจำหน่ายอาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็ง	30
การนำหลักการ HACCP มาประยุกต์ใช้ในโรงงาน	35
HACCP Plan ของผักบุ้งสดแซ่บเย็น	37
การกำหนดรายละเอียดของผลิตภัณฑ์	37
แผนภูมิการผลิตผักบุ้งสดแซ่บเย็น	38
แผน HACCP (HACCP Plan) ของผักบุ้งสดแซ่บเย็น	39
HACCP Plan ของหอยจืดแซ่บเย็น	40
การกำหนดรายละเอียดของผลิตภัณฑ์	40
แผนภูมิการผลิตหอยจืดแซ่บเย็น	41
แผน HACCP (HACCP Plan) ของหอยจืดแซ่บเย็น	42
HACCP Plan ของกุ้งสดแซ่เบี้ยอกแข็ง	43
การกำหนดรายละเอียดของผลิตภัณฑ์	43
แผนภูมิการผลิตกุ้งสดแซ่เบี้ยอกแข็ง	44
แผน HACCP (HACCP Plan) ของกุ้งสดแซ่เบี้ยอกแข็ง	45
สรุปปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมอาหารแซ่บเย็นและแซ่เบี้ยอกแข็ง	47
บรรณาธุรุณ	49
เว็บไซต์	51

สารบัญสารทั่ว

หน้า	
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการซ่อมแซมออกแมงแบบข้า และการซ่อมแซมออกแมงแบบเร็ว	18
ตารางที่ 2 เเวลาในการเพิ่มจำนวนหรือสร้างสารพิษของแบคทีเรียชนิดก่อโรคอาหารเป็นพิษ	24
ตารางที่ 3 อุณหภูมิค่าสุดที่แบคทีเรียชนิดก่อโรคอาหารเป็นพิษสามารถเจริญได้	25
ตารางที่ 4 ตัวอย่างอันตรายในผลิตภัณฑ์อาหารแซ่บเย็นและแซ่บออกแมง	27
ตารางที่ 5 อุณหภูมิสำหรับการเก็บรักษา การชนส่ง และการวางจำหน่ายในตู้แช่เย็นและแซ่บออกแมง	32

สารบัญภาพ

หน้า	
ภาพที่ 1 พื้นฐานหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่ดีในการผลิตที่ผู้ประกอบการผลิตอาหารต้องปฏิบัติเพื่อให้ได้อาหารปลอดภัย	12
ภาพที่ 2 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการจัดการความปลอดภัยอาหารของผู้ผลิตอาหาร	13
ภาพที่ 3 ตู้แซ่บออกแมงและตู้แซ่บเย็น	19
ภาพที่ 4 เครื่องแซ่บออกแมงแบบอุ่มงค์	19
ภาพที่ 5 เครื่องแซ่บออกแมงแบบสายพาน	20
ภาพที่ 6 เครื่องแซ่บออกแมงแบบเปลอยตัวในอากาศ	21
ภาพที่ 7 เครื่องแซ่บออกแมงด้วยแผ่นโลหะให้ความเย็น	21
ภาพที่ 8 เครื่องแซ่บออกแมงโดยจุ่มลงในของเหลว	22
ภาพที่ 9 เครื่องแซ่บออกแมงด้วยก๊าซในโดรเจนเหลว	22
ภาพที่ 10 <i>Listeria monocytogenes</i> แบคทีเรียก่อโรคอาหารเป็นพิษที่สำคัญ ในอาหารแซ่บเย็นและแซ่บออกแมง	25
ภาพที่ 11 ระบบสูกซึ่ความเย็นของอาหารแซ่บเย็นและแซ่บออกแมง	28
ภาพที่ 12 การควบคุมอุณหภูมิบริเวณการผลิตผักแซ่บเย็น	30
ภาพที่ 13 ตัวอย่างข้อความที่ระบุบนฉลากผลิตภัณฑ์อย่างเดิมแซ่บเย็น	32
ภาพที่ 14 การเก็บรักษาอาหารแซ่บเย็นและแซ่บออกแมงระหว่างทางจำหน่าย	34
ภาพที่ 15 การตรวจสอบและความคุมอุณหภูมิในอาหารแซ่บเย็นและแซ่บออกแมง	34
ภาพที่ 16 แผนภูมิการผลิตผักบุ้งสดแซ่บเย็น	38
ภาพที่ 17 แผนภูมิการผลิตหอยช้อฟแซ่บเย็น	41
ภาพที่ 18 แผนภูมิการผลิตกุ้งสดแซ่บออกแมง	44

1110009860

ผู้เขียน : ผศ.ดร.สุดสา� ตีร์วนันช์
สุริพร สอนเสาวภาคย์
ผศ.ดร.วรรณภา มหากาญจนกุล
ชิตชน ชิรารงค์

จำนวนพิมพ์ : 4,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เดือน เมษายน 2552

เลขมาตราฐานประจำหนังสือ : 978-611-7148-16-3

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

จัดทำโดย

โครงการ “การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตอาหารระดับ SMEs

เตรียมเข้าสู่ระบบ HACCP” (โครงการ Pre-HACCP)

เจ้าของลิขสิทธิ์

อุดมศึกษาพัฒนามูลนิธิเพื่อสถาบันอาหาร กระทรวงอุดมศึกษาฯ

เลขที่ 2008 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์

แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

โทร. 0-2886-8088

โทรสาร. 0-2886-8106

www.nfi.or.th

พิมพ์ที่

หจก.พรี-วัน

555 อาคารสาขาวิชาเรื่อง ชั้นบี ถนนพหลโยธิน 105029

แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2937-0648, 0-2937-0718

โทรสาร. 0-2937-0648

ด้วยอักษรพากการ

จาก

กองเพื่อนพึ่ง - จตุจักร กรุงเทพฯ

10 ก.ย. 2553